

บทที่ 1

ความหมายและความสำคัญ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

02

งานบริการ มีอะไรบ้าง??

การท่องเที่ยว เป็นส่วนหนึ่งของการบริการ

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า “ท่องเที่ยว”
นักศึกษานักถึงอะไร??

ความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- **การท่องเที่ยว** ➡ การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเพื่อวัตถุประสงค์ในการพักผ่อน เที่ยวชม เพลิดเพลินหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพหรือหารายได้
- **อุตสาหกรรม** ➡ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ อย่างมีระบบการพาณิชย์ หรือการผลิตสาขาใดสาขาหนึ่ง
- **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (พรบ.2522)** ➡ อุตสาหกรรมที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร โดยมีค่าตอบแทนและหมายรวมถึง

- ธุรกิจนำเที่ยว
- ธุรกิจโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
- ธุรกิจภัตตาคาร สถานบันเทิง และสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว
- ธุรกิจการขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว
- ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว
- การดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง งานออกร้าน โฆษณาเผยแพร่หรือการดำเนินการอื่นใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

Tourism Industry

- อุตสาหกรรม — ขนาดใหญ่ ใช้แรงงานและทุน
- อุตสาหกรรม — กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีระบบ มี

Input – Process – Output

- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูง ใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การควบคุม (Controlling) และการตลาด (Marketing)

มีลักษณะของกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมทั่วไป

- **โรงงาน** ได้แก่ อาณาบริเวณที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน เป็นบริเวณที่เข้าถึงได้ไม่ยาก มีสถานที่พักและบริการที่สะดวกพอสมควรสำหรับการพักอยู่ชั่วคราว
- **วัดฤดูบิ** ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวสนใจมาชม
- **การลงทุนสร้างโครงสร้างพื้นฐาน** เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการลงทุนสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

- **การใช้แรงงาน** เพื่อสร้างสาธารณูปโภค การผลิตสินค้าและบริการ
- **ผลิตผล** ได้แก่ บริการของธุรกิจที่ประกอบกันเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น
- **การส่งเสริมการขาย** มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ผลิตผลเป็นที่รู้จักแพร่หลายมีการรณรงค์ให้เกิดความต้องการซื้อผลิตผลเหล่านี้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

การท่องเที่ยว (Tourism)

เป็นกิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทาง จะต้องประกอบด้วยปัจจัยสามประการเป็นอย่างน้อย

การเดินทาง

การพักค้างแรม

การกินอาหารนอกบ้าน

การท่องเที่ยวตามนิยาม
ของ
สหพันธ์องค์การส่งเสริม
การท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศ

**IUOTO :
International
Union of Official
Travel
Organization**

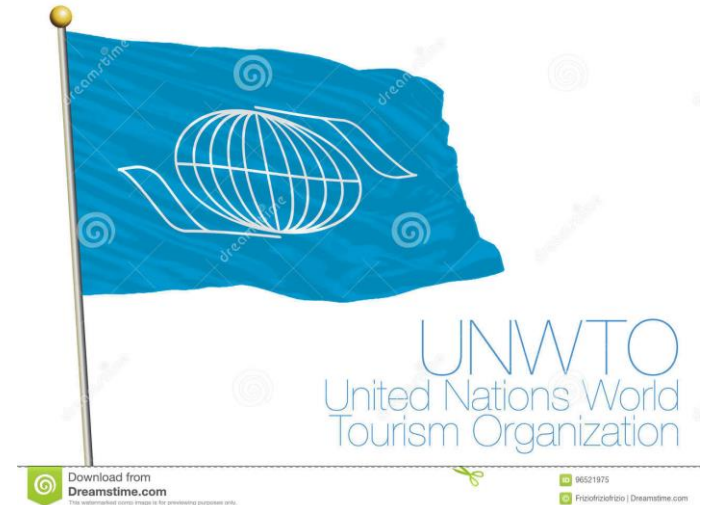
- การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติ ไปยังที่อื่น เป็นการชั่วคราว
- เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ
- เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม แต่ต้องไม่ใช่เป็นการประกอบอาชีพ หางาน หารายได้

WTO (World Tourism Organization)

ได้สรุปความหมายจากที่ประชุมองค์การสหประชาชาติในปีพ.ศ. 2506 ณ กรุงโรม ว่าด้วยเรื่องการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไว้ว่า “ การเดินทางเพื่อความบันเทิง รื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ ร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐานหรือไปพำนักอยู่ถาวร ”

- **การท่องเที่ยว** คือ กิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานประจำ โดยปกติการท่องเที่ยวจะหมายถึงการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกลและการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่

ในการประชุมขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ณ กรุงโรม ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึงกิจกรรมที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องมีการเดินทาง
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมชมเยือน (Destination)
3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมีใช้เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ

สรุปความหมายของการท่องเที่ยว

กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่ไม่ใช่เพื่อการหารายได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทาง ธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

ใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว ?

การท่องเที่ยวจะต้องพิจารณา 4 ประเด็นหลัก

1. นักเดินทาง

2. ธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. ธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. ภาครัฐที่ดูแลการท่องเที่ยว

4. ชุมชนหรือคนในท้องถิ่น

เราจะเรียก “ผู้เดินทาง” ว่าอย่างไร??

ผู้มาเยือน // นักท่องเที่ยว // นักทัศนาจร

ผู้มาเยือน (Visitors) หมายถึง บุคคลซึ่งมาหรือไปยังประเทศหนึ่ง ซึ่งมีเชื้ออยู่อาศัยถาวร ด้วยเหตุจงใจใดก็ได้ แต่มิใช่เพื่อไปประกอบอาชีพที่ได้รับค่าจ้างตอบแทน และเข้ามาอยู่อย่างน้อย 24 ชม ไม่เกิน 6 เดือน

ผู้มาเยือนแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

• นักท่องเที่ยว (Tourists)

คือ ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และมีการพักค้างคืนอย่างน้อย 24 ชม. และมีเหตุจูงใจในการเยือนเพื่อ

1. เพื่อการพักผ่อน เพลิดเพลิน เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา กีฬา เพื่อประกอบพิธีกรรมศาสนา

2. เพื่อการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติเกี่ยวกับครอบครัว และการประชุมต่าง ๆ

• นักทัศนาจร (Excursionist)

คือ ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่นั้นน้อยกว่า 24 ชั่วโมง (ไม่พักค้างคืน) รวมทั้งผู้โดยสารพาหนะทางเรือ ประเภทเรือสำราญ(Cruise) ด้วย

กลุ่มนักท่องเที่ยว

- ผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักอยู่ในสถานที่ที่ไปเยือน
- ผู้ที่มีสัญชาติของประเทศนั้น หรือเดิมเป็นคนถิ่นนั้น แต่ไม่ได้อาศัยอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนนั้นแล้ว
- ผู้ที่เป็นลูกเรือ (บนเครื่องบิน และ เรือโดยสาร) ซึ่งไม่มีถิ่นพำนักในสถานที่ที่ไปเยือน และพักสถานที่นั้น มากกว่า **24** ชั่วโมง

กลุ่มนักท่องเที่ยว

- ผู้โดยสารเรือสำราญหรือเรือเดินสมุทร
- ผู้ที่มาจากและจากสถานที่นั้นภายในวันเดียว
- ผู้ที่เป็นลูกเรือ (บนเครื่องบิน และ เรือโดยสาร) ซึ่งไม่มีถิ่นพำนักในสถานที่ที่ไปเยือน และแวะพักเพียงชั่วคราว น้อยกว่า 24 ชั่วโมง

นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

Domestic Tourists

- มล.ต๋ัย ชุมสาย “นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปไหนก็ตาม โดยใช้เส้นทางที่มีได้ใช้ประจำวัน มีระยะทางไม่ต่ำกว่า 60 กิโลเมตร หรือ การเดินทางไปนอกเขตภูมิลำเนาของตน”
- กรมการฝึกหัดครู “คนไทยหรือต่างด้าวที่อยู่ในไทย และเดินทางจากจังหวัดของตนไปยังจังหวัดอื่น โดยไม่เดินทางเพื่อหารายได้ และพักอยู่ไม่เกิน 60 วัน”

นักท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศ
(International
Tourists)

- หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาใน
ประเทศไทย และพักอยู่อย่างน้อย **1** คืน และ
ไม่เกิน **90** วัน

ผู้โดย
สารเรือ
สำราญ

แข่ง
กีฬา

ผู้แทนศาสนา

ผู้เข้าประชุม

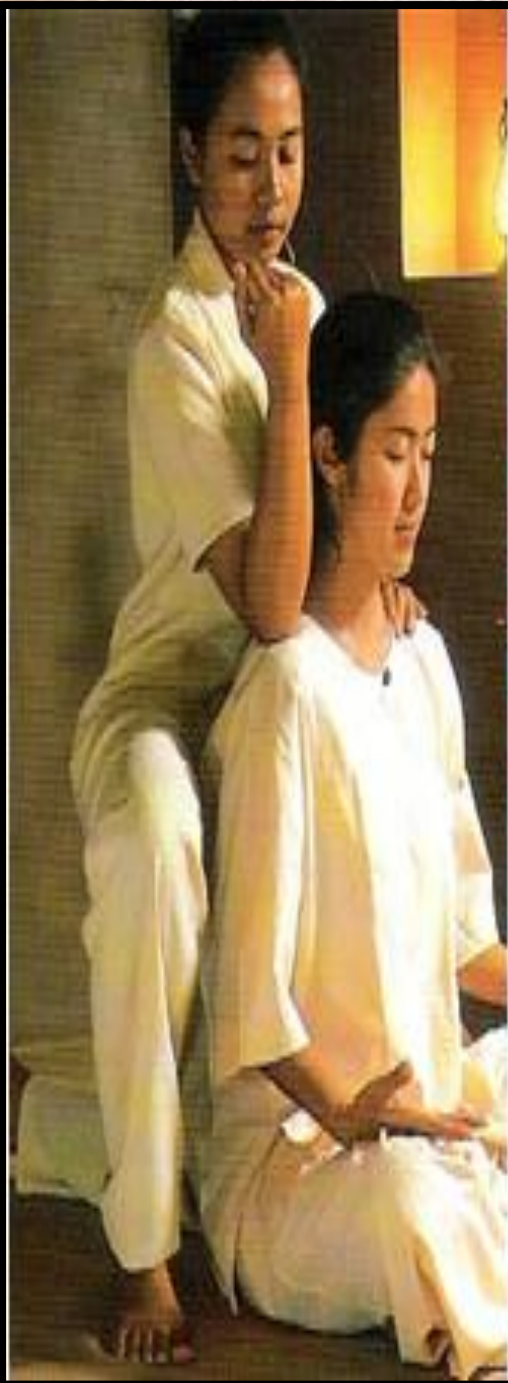
มาเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ (ไม่ค้างคืน)

บทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ด้านการขนส่ง ที่พัก อาหาร และธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งผลผลิตหลักที่นักท่องเที่ยวซื้อโดยตรงคือบริการ กับที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้า เป็นต้น รวมเป็นการซื้อสินค้าและบริการ

สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ถือเป็นการส่งสินค้าออก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ทั้งการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากผลประโยชน์จะตกอยู่ภายในประเทศ ยังช่วยสร้างงานอาชีพ เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ขณะที่ด้านสังคม การท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียด พร้อมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น

อาชีพเสริมและอาชีพประจำ

มีความสำคัญ
อย่างไร

キャッシュレス決済

เปิดสถิติใช้จ่าย

ในการใช้จ่ายใช้สอยที่เกิดขึ้นใน
เทศกาลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
ชาวจีนนี้ พบว่า

70%

ของนักท่องเที่ยว
ชาวจีนจ่ายเงิน
มากกว่า
40,000 บาท
ต่อการท่องเที่ยว
ในวันชาติ

กว่า 52%

ของนักท่องเที่ยว
ตัดสินใจจะซื้อ
สินค้าจากร้านค้า
ปลอดภาษี
ในช่วงระหว่าง
โกลเดนวีค

24%

จ่ายเงินราว 80,000 - 100,000 บาท
เพื่อซื้อสิ่งของใช้ของฝากใน
ที่เลือกเดินทางท่องเที่ยว

POSITI

ความสำคัญ ของการ ท่องเที่ยวโดย ภาพรวม

- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ
- รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้มาในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศมีส่วนช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงิน
- รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง
- มีบทบาทกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างสูงที่สุด
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย

- ไม่มีขีดจำกัดในการผลิต
- ช่วยสนับสนุนการฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
- มีบทบาทสร้างสรรค์ความเจริญ
- ช่วยส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ช่วยเสริมสร้างสันติภาพ สัมพันธไมตรี
- ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจดี ต่อกันระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน
- ช่วยให้เกิดการพัฒนาาระบบสาธารณสุขภาค

- ลดปัญหาการอพยพเข้าสู่เมืองหลวง
- กระตุ้นการคิดค้นนำทรัพยากรส่วนเกินมาผลิตให้เกิดรายได้เพิ่มพูน
- ช่วยให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
- เป็นประโยชน์ทางการศึกษา
- เป็นประโยชน์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี

ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบด้านบวก

- เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ
- เกิดการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในด้านต่างๆ
- เกิดการสร้างอาชีพและจ้างงาน
- ก่อให้เกิดรายได้
- เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค
- ก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต
- ช่วยแก้ปัญหาการชำระเงินระหว่างประเทศ

เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของ ท้องถิ่น

ผลกระทบด้านลบ

- ปัญหารายได้เป็นฤดูกาล
- ปัญหาคุณภาพแรงงาน
- ปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพ
- เกิดการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ
- ปัญหาการแบ่งส่วนผลประโยชน์
- ปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว
- ปัญหาราคาที่ดิน

ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านสังคม

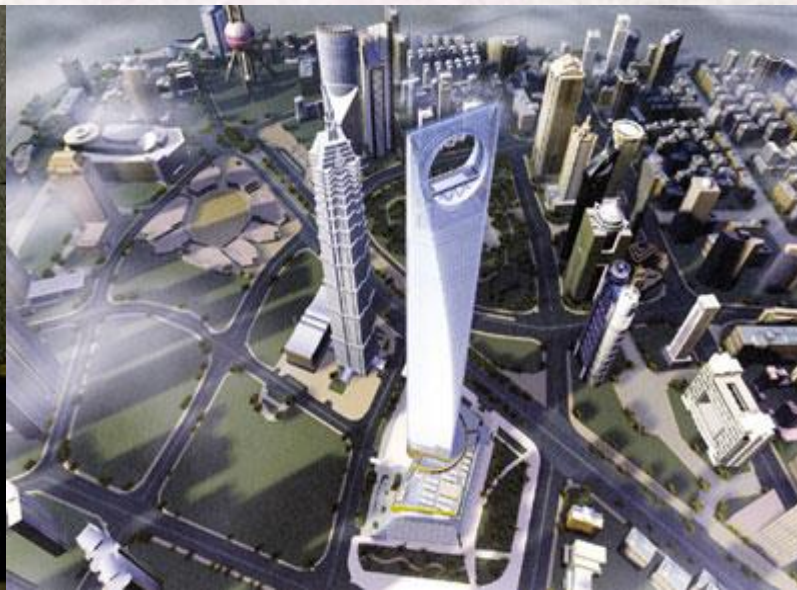
ผลกระทบด้านบวก

- เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชน
- เกิดการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม
- เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว
- เกิดความเข้าใจอันดี ระหว่างประเทศชาติ ศาสนา
- เกิดการเสริมสร้างการศึกษา
- เกิดการสร้างความสุขลดความตึงเครียด

การพัฒนาสาธารณูปโภค

- บทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ กระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น
- เฟอร์นิเจอร์ ถนน ประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร

ผลกระทบด้านลบ

- เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยม
- ปัญหาความผูกพันทางครอบครัว
- เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม
- ปัญหาเพศพาณิชย์
- เกิดความขัดแย้งของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว
- ชุมชนไม่สามารถรักษาขีดความสามารถในการบริหาร
- ปัญหาอาชญากรรม

ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

ผลกระทบด้านบวก

- เกิดการใช้วัฒนธรรมเป็นทรัพยากรท่องเที่ยว
- เกิดการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตน
- ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมของประเทศชาติและชุมชน
- สร้างความรัก ความหวงแหนและความภูมิใจในวัฒนธรรมของตน
- เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประชาชนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรมของชุมชนท้องถิ่น

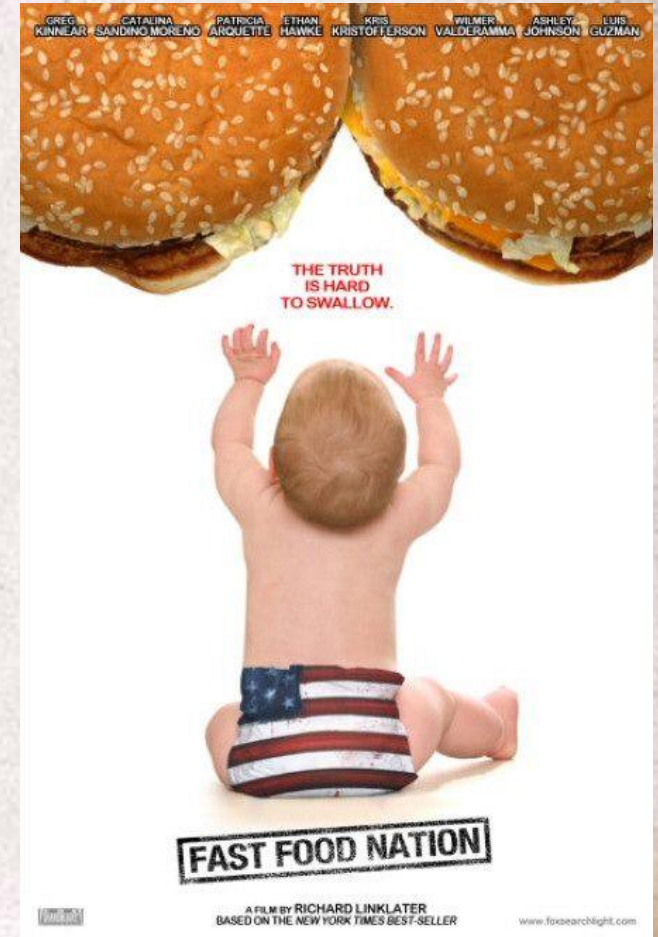
ผลกระทบด้านลบ

- ปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน
- เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น
- เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและลดคุณค่าของวัฒนธรรม
- เกิดการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรม
- ปัญหาการทำลายศิลปวัตถุ โบราณสถาน

ผลจากการกระทำของการท่องเที่ยวที่มีต่อสถานะแวดล้อมทางวัฒนธรรม

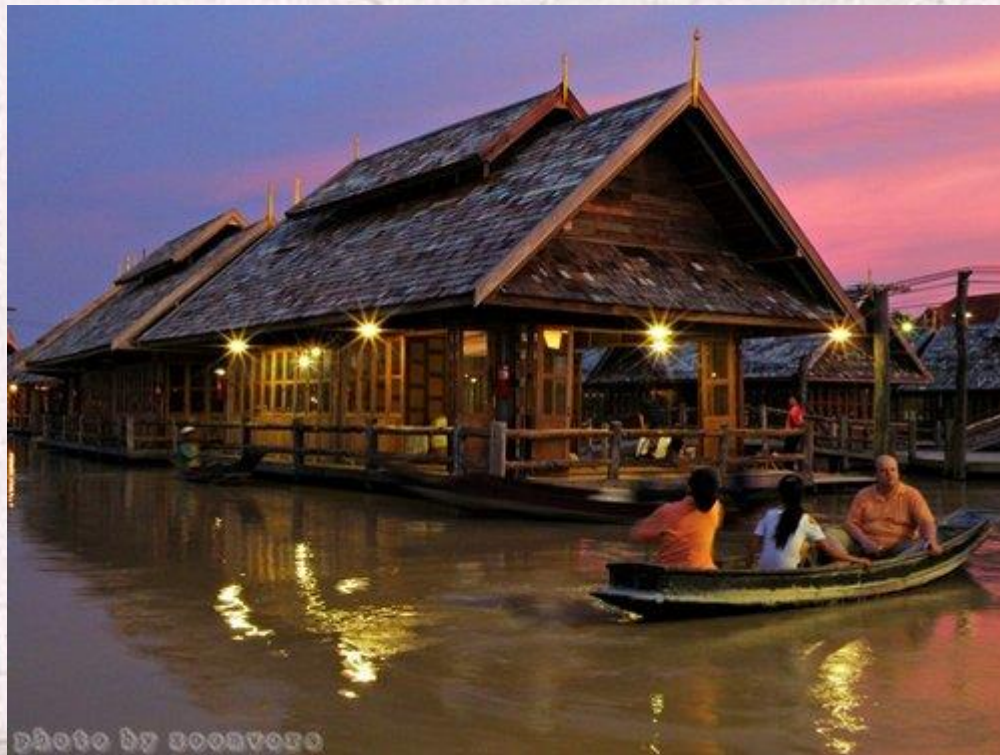
- ทำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลง

- ทำให้ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือ
สูญหาย

- เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม เทศกาล ประเพณี
- กิจกรรมบางอย่างเน้นความสวยงาม เน้นจัดแสดง > เนื้อหาสาระของประเพณีเดิม

On

ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบด้านบวก

- สร้างความตระหนักของคุณค่าสิ่งแวดล้อม
- ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
- เกิดการพัฒนาปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
- เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลกระทบด้านลบ

- เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้
- ปัญหาทรัพยากรน้ำ
- ปัญหาการทำลายทรัพยากรชีวภาพ
- ปัญหามลภาวะต่างๆ
- ปัญหาการทำลายภูมิทัศน์

7

ที่พักติดริมฟ้า

วิวอ่างเขมเพ ที่พักติดริมฟ้า ตันตาวิหวง

Cliff House

บ้านริมหน้าผา ยื่นออกทะเล

TERRABKK

หาดชะอำ เพชรบุรี

Photo by [unreadable]

เห็นแล้ว ท่านรู้สึก

อย่างไรกัน

Thank you